

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет інформатики та обчислювальної техніки
Кафедра обчислювальної техніки**

Розрахунково графічна робота

з дисципліни
«Інтелектуальні вбудовані системи»

на теми
«Дослідження роботи планувальників роботи систем
реального часу»

Виконав:

студент групи ІП-84

Сімонов Павло

номер залікової книжки: 8421

Перевірів:

викладач

Регіда Павло Геннадійович

Київ 2021

Основні теоретичні відомості

Планування виконання завдань (англ. Scheduling) є однією з ключових концепцій в багатозадачності і багатопроцесорних систем, як в операційних системах загального призначення, так і в операційних системах реального часу. Планування полягає в призначенні пріоритетів процесам в черзі з пріоритетами. Найважливішою метою планування завдань є якнайповніше завантаження доступних ресурсів. Для забезпечення загальної продуктивності системи планувальник має опиратися на: Використання процесора(-ів) — дати завдання процесору, якщо це можливо. Пропускна здатність — кількість процесів, що виконуються за одиницю часу. Час на завдання — кількість часу, для повного виконання певного процесу. Очікування — кількість часу, який процес очікує в черзі готових. Час відповіді — час, який проходить від подання запиту до першої відповіді на запит. Справедливість — Рівність процесорного часу для кожної ниті У середовищах обчислень реального часу, наприклад, на пристроях, призначених для автоматичного управління в промисловості (наприклад, робототехніка), планувальник завдань повинен забезпечити виконання процесів в перебігу заданих часових проміжків (час відгуку); це критично для підтримки коректної роботи системи реального часу.

Система масового обслуговування (СМО) — система, яка виконує обслуговування вимог (заявок), що надходять до неї. Обслуговування вимог у СМО проводиться обслуговуючими приладами. Класична СМО містить від одного до нескінченного числа приладів. В залежності від наявності можливості очікування вхідними вимогами початку обслуговування СМО (наявності черг) поділяються на: 1) системи з втратами, в яких вимоги, що не знайшли в момент надходження жодного вільного приладу, втрачаються; 2) системи з очікуванням, в яких є накопичувач нескінченної ємності для буферизації надійшли вимог, при цьому очікують вимоги утворюють чергу; 3) системи з накопичувачем кінцевої ємності (чеканням і обмеженнями), в яких довжина черги не може перевищувати ємності накопичувача; при цьому вимога, що надходить в переповнену СМО (відсутні вільні місця для очікування), втрачається. Основні поняття СМО: Вимога (заявка) — запит на обслуговування. Вхідний потік вимог — сукупність вимог, що надходять у СМО. Час обслуговування - період часу, протягом якого обслуговується вимогу.

Дисципліна RR

Алгоритм Round-Robin (від англ. round-robin — циклічний) – алгоритм розподілу навантаження на розподілену (або паралельну) обчислювальну

систему методом перебору і впорядкування її заявок по круговому циклу. Даний алгоритм не враховує пріоритети вхідних заявок. Нехай є P ресурсів (з порядковими номерами p) та X заявок (з порядковими номерами x), які необхідно виконати. Тоді перша заявка ($x = 1$) назначається для виконання на першому ресурсі ($p = 1$), друга ($x = 2$) – другому і т.д., до досягнення зайнятості останнього ресурсу ($p = P, x = P$) або до вичерпування необроблюваних заявок ($x = X$). Усі наступні заявки будуть розподілені по ресурсах аналогічно до попередніх, починаючи з першого ресурсу ($x = P + 1 \rightarrow p = 1, x = P + 2 \rightarrow p = 2$ і т.д.). Іншими словами відбувається перебір ресурсів по циклу (по колу – round). Обчислення задач розділене на кванти часу, причому по закінченню кванту завершені та прострочені задачі виходять з системи, незавершені – здвигаються по колу на 1 ресурс (тобто задача першого об'єкта передається другому, другого – третьому і т.д., останнього – першому).

Дисципліна EDF

Алгоритм планування Earliest Deadline First (по найближчому строку завершення) використовується для встановлення черги заявок в операційних системах реального часу. При настанні події планування (завершився квант часу, прибула нова заявка, завершилася обробка заявки, заявка прострочена) відбувається пошук найближчої до крайнього часу виконання (дедлайну) заявки і призначення її виконання на перший вільний ресурс або на той, який звільниться найшвидше.

Завдання на лабораторну роботу

1. Змоделювати планувальник роботи системи реального часу. Дві дисципліни планування: перша – RR (у нас RM), друга задається викладачем або обирається самостійно (у нас EDF).
2. Знайти наступні значення:
 - 1) середній розмір вхідної черги заявок, та додаткових черг (за їх наявності);
 - 2) середній час очікування заявки в черзі;
 - 3) кількість прострочених заявок та її відношення до загальної кількості заявок
3. Побудувати наступні графіки:
 - 1) Графік залежності кількості заявок від часу очікування при фіксованій інтенсивності вхідного потоку заявок.
 - 2) Графік залежності середнього часу очікування від інтенсивності

вхідного потоку заявок.

3) Графік залежності проценту простою ресурсу від інтенсивності вхідного потоку заявок.

Лістинг програми

MAIN.PY

```
import matplotlib.pyplot as plt
import random
import Erlang as Erlang
import Task
import SMO
import numpy
```

```
a = []
lam = 1
k = 2
E = Erlang.ErlangDistribution(k, lam)
```

```
# Generate a task queue with Erlang creation time and normal completion time
```

```
def GenerateQ():
```

```
    Q = []
    i = 0
    time = GenerateTime()
    while i < 10000:
        i += E.GenerateNextInterval() * 8
        t = Task.Task(i, time)
        Q.append(t)
    return Q
```

```
# Normal distribution, 10% Rxx, 10% Rxy, 30% Dx, 50% Mx
```

```
def GenerateTime():
```

```
    rnd = random.random()
    if rnd < 0.3:
        ans = random.randrange(7) # Rxy
    elif 0.3 <= rnd < 0.6:
        ans = random.randrange(5) # Rxx
    elif 0.6 <= rnd < 0.8:
        ans = random.randrange(3) # Dx
    else:
        ans = random.randrange(2) # Mx
    return ans + 40
```

```
if __name__ == "__main__":
    # Parameters, storage
```

```

QuEDF = []
QuRM = []
SMOs = []
RMs = []
Tw = []
Tww = []
Tn = []
t = [x for x in range(10000)]
faults = []
# Changes
faultschange = []
Tnchange = []
Twchange = []
FullWaitTime = []

for lam in numpy.arange(1, 20, 0.5):
    E.ChangeLambda(lam)
    temp = GenerateQ()
    QuEDF.append(temp)

QuRM = QuEDF[:]

for i in range(len(QuEDF)):
    SMOs.append(SMO.EDF(QuEDF[i]))
    RMs.append(SMO.RM(QuRM[i]))

buf1 = []
buf2 = []
buf3 = []

def calculate(arr):
    for elem in arr:
        elem.work()
        buf1 = elem.GetFaults()
        buf2 = elem.GetWaitTimes()
        buf3 = elem.GetProcessorFreeTime()
        faults.append(buf1[:])
        Tw.append(buf2[:])
        Tn.append(buf3[:])

    for elem in range(len(arr)):
        faultschange.append(faults[elem][9999])
        Tnchange.append(Tn[elem][9999])

for o in range(len(arr)):
    time = 0

```

```

    for elem in range(10000):
        time += Tw[o][elem]
    FullWaitTime.append(time)

for elem in range(len(arr)):
    Tww.append(FullWaitTime[elem])

plt.plot(Tnchange, 'r')
plt.show()
plt.plot(faultschange, 'g')
plt.show()
plt.plot(Tww, 'k')
plt.show()

buf1.clear()
buf2.clear()
buf3.clear()
Tw.clear()
Tn.clear()
faults.clear()
faultschange.clear()
Tnchange.clear()
Twchange.clear()
Tww.clear()

calculate(SMOs)

calculate(RMs)

```

SMO.PY

```
class EDF:
```

```

    currentTime = 0
    Q = [] # Task queue
    Qready = []
    Tw = [0 for x in range(10000)] # Wait times in queue
    Tn = [0 for y in range(10000)] # Processor free
    faults = [0 for z in range(10000)] # Deadlines missed
    currentTask = None

```

```

def __init__(self, Q):
    self.Q = Q

```

```
def GetEDTask(self, removeFromQ):
```

```

timeBuf = 9999999 # never going to happen
taskwED = None
for i in range(len(self.Qready)):
    newTime = self.Qready[i].getDeadline()
    if timeBuf > newTime:
        timeBuf = newTime
        taskwED = self.Qready[i]
if removeFromQ:
    self.Qready.remove(taskwED)
return taskwED

def ToReadyQueue(self):
    for i in range(len(self.Q)):
        if self.Q[i].getCreationTime() == self.currentTime:
            self.Qready.append(self.Q[i])

def CheckForDeadlines(self):
    flt = 0
    flti = []
    for i in range(len(self.Qready)):
        if self.Qready[i].getDeadline() < self.currentTime:
            flt += 1
            flti.append(i)
    if self.currentTime == 0:
        self.faults[self.currentTime] = flt
    else:
        self.faults[self.currentTime] = self.faults[self.currentTime - 1] + flt
    for i in range(len(flti)):
        del self.Qready[flti[i]]
        for j in range(i, len(flti)):
            flti[j] -= 1

# Modelling
def work(self):
    self.currentTime = 0
    for self.currentTime in range(10000):
        if self.currentTime != 0:
            self.Tn[self.currentTime] = self.Tn[self.currentTime - 1]
        timewait = 0
        self.CheckForDeadlines()
        self.ToReadyQueue()
        if self.currentTask is not None and self.currentTask.getExecutionTime() == 0:
            self.currentTask = None
        elif self.currentTask is not None and self.GetEDTask(False) is not None:
            if self.GetEDTask(False).getExecutionTime() < self.currentTask.getExecutionTime():
                self.Qready.append(self.currentTask)

```

```

        self.currentTask = self.GetEDTask(True)
    elif self.currentTask is not None:
        self.currentTask.workedOn()
    if self.GetEDTask(False) is None and self.currentTask is None: # Check for tasks in
queue
        self.Tn[self.currentTime] += 1
        continue
    elif self.currentTask is None:
        self.currentTask = self.GetEDTask(True) # Take an ED task
    for task in self.Qready:
        task.wait()
        timewait += 1 # Adds time for each task that is in the queue
    self.Tw[self.currentTime] = timewait

def GetWaitTimes(self):
    return self.Tw

def GetFaults(self):
    return self.faults

def GetProcessorFreeTime(self):
    return self.Tn

class RM:
    currentTime = 0
    Q = [] # Task queue
    Qready = []
    Tw = [0 for x in range(10000)] # Wait times in queue
    Tn = [0 for y in range(10000)] # Processor free
    faults = [0 for z in range(10000)] # Deadlines missed
    currentTask = None

    def __init__(self, Q):
        self.Q = Q

    def getEDTask(self, removeFromQ):
        timeBuf = 9999999 # never going to happen
        taskwED = None
        for i in range(len(self.Qready)):
            newTime = self.Qready[i].getDeadline()
            if timeBuf > newTime:
                timeBuf = newTime
                taskwED = self.Qready[i]
        if removeFromQ:
            self.Qready.remove(taskwED)

```



```
return taskwED
```

```
def ToReadyQueue(self):  
    for i in range(len(self.Q)):  
        if self.Q[i].getCreationTime() == self.currentTime:  
            self.Qready.append(self.Q[i])
```

```
def CheckForDeadlines(self):  
    flt = 0  
    flti = []  
    for i in range(len(self.Qready)):  
        if self.Qready[i].getDeadline() < self.currentTime:  
            flt += 1  
            flti.append(i)  
    if self.currentTime == 0:  
        self.faults[self.currentTime] = flt  
    else:  
        self.faults[self.currentTime] = self.faults[self.currentTime - 1] + flt  
    for i in range(len(flti)):  
        del self.Qready[flti[i]]  
        for j in range(i, len(flti)):  
            flti[j] -= 1
```

```
# Modelling
```

```
def work(self):  
    self.currentTime = 0  
    for self.currentTime in range(10000):  
        if self.currentTime != 0:  
            self.Tn[self.currentTime] = self.Tn[self.currentTime - 1]  
        timewait = 0  
        self.CheckForDeadlines()  
        self.ToReadyQueue()  
        if self.currentTask is not None and self.currentTask.getExecutionTime() == 0:  
            self.currentTask = None  
        elif self.currentTask is not None:  
            self.currentTask.workedOn()  
        if self.getEDTask(False) is None and self.currentTask is None: # Check for tasks in  
queue  
            self.Tn[self.currentTime] += 1  
            continue  
        elif self.currentTask is None:  
            self.currentTask = self.getEDTask(True) # Take an ED task  
        for task in self.Qready:  
            task.wait()  
            timewait += 1 # Adds time for each task that is in the queue  
        self.Tw[self.currentTime] = timewait
```

```
def GetWaitTimes(self):  
    return self.Tw
```

```
def GetFaults(self):  
    return self.faults
```

```
def GetProcessorFreeTime(self):  
    return self.Tn
```

ERLANG.PY

```
import random  
import math
```

```
class ErlangDistribution:
```

```
    k = 0          # order  
    lam = 0        # rate
```

```
    def __init__(self, k, lam):  
        self.lam = lam  
        self.k = k  
        if k == 0:  
            raise Exception("Order parameter can't be less than 1!")  
        if lam <= 0:  
            raise Exception("Streaming rate can't be less or equal 0!")
```

```
    # Uses random (normal distribution) values to generate Erlang  
    # random value
```

```
    def GenerateNext(self):  
        res = 0  
        for n in range(self.k - 1):  
            if res != 0:  
                res = random.random() * res  
            else:  
                res = random.random()  
        res = 0 - (math.log(res) / self.lam)  
        return res
```

```
    def GenerateNextInternal(self):  
        return random.gammavariate(self.k, self.lam)
```

```
    def ChangeLambda(self, lam):  
        self.lam = lam
```

TASK.PY

class Task:

 deadline = 0

 creationTime = 0

 executionTime = 0

 deadlineMultiplier = 0 # less than 1 will result in faults

 waitTime = 0

 def __init__(self, creationTime, executionTime):

 self.executionTime = int(executionTime)

 self.creationTime = int(creationTime)

 self.deadline = int(creationTime + executionTime * self.deadlineMultiplier)

 def getTimeLimit(self):

 return self.deadline + self.creationTime

 def getDeadline(self):

 return self.deadline

 def workedOn(self):

 self.executionTime = self.executionTime - 1

 def wait(self):

 self.waitTime = self.waitTime + 1

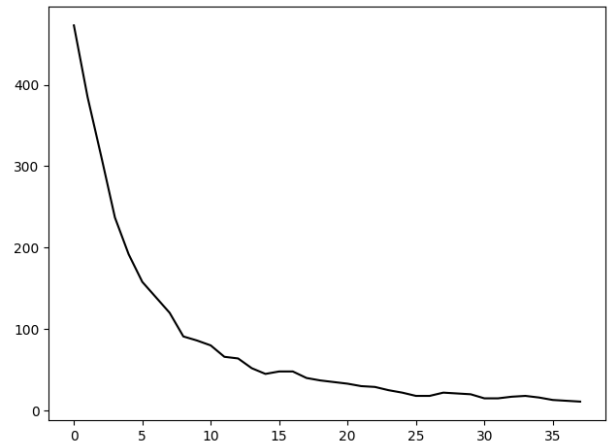
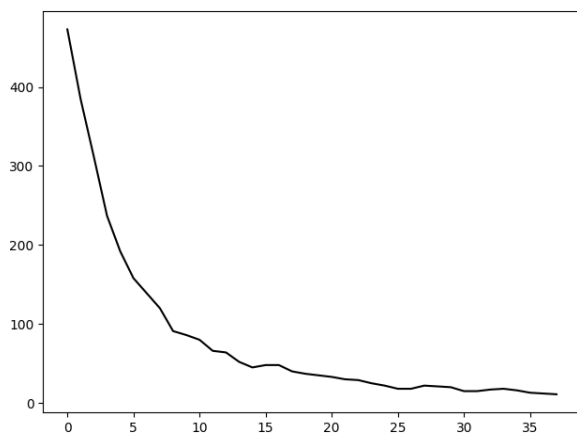
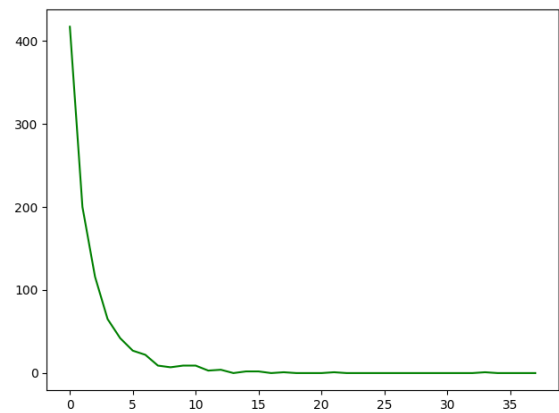
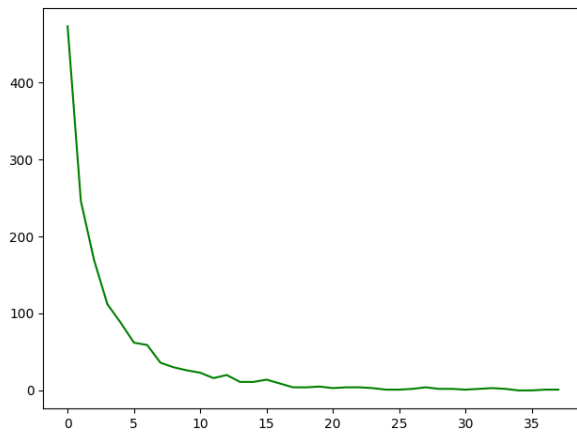
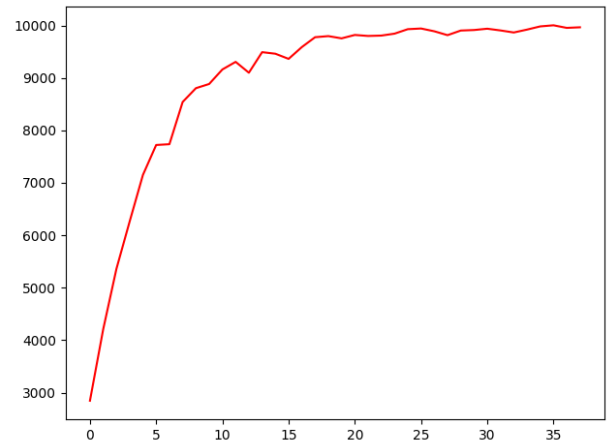
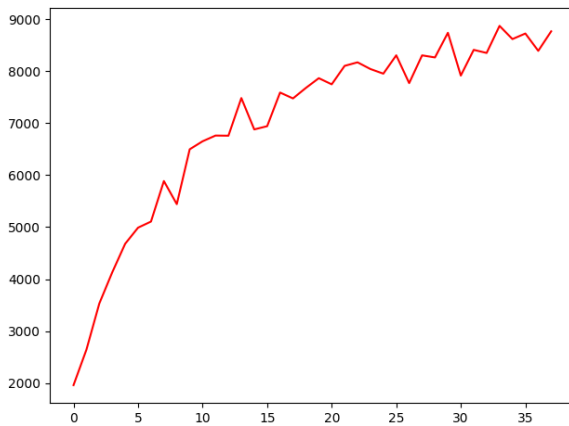
 def getExecutionTime(self):

 return self.executionTime

 def getCreationTime(self):

 return self.creationTime

Результати роботи програми

Висновки

У ході виконання лабораторної роботи було розроблено дві СМО: RM та EDF. Було досліджено використання СМО в системах реального часу та змодельовано їх роботу